

§ 5

Stockholms stads näringslivspolicy

Svar till kommunstyrelsen KS 2019/273

Dnr 1.7.1-443/2019

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen avseende Stockholms stads näringslivspolicy

Ärendet

Under våren 2019 har kommunstyrelsen tillsammans med Stockholm Business Region AB, berörda nämnder och bolagsstyrelser tagit fram ett förslag till en stadsövergripande näringslivspolicy. Förvaltningen är positiv till att staden tagit fram en gemensam näringslivspolicy där mål, åtgärder och ansvarsfördelning tydligt framgår och föreslår att nämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 september 2019.

Beslutsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Ole-Jörgen Persson m.fl. (M), Michaela Hollis (KD), Mariana Moreira Duarte (MP), tjänstgörande ersättaren Emma Blomdahl Wahlberg (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Karin Gustafsson m.fl. (S) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström, ledamoten Jackie Nylander båda (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Att delvis godkänna förvaltningens svar på remiss

Att revidera näringslivspolicyn enligt denna skrivelse

Den näringslivspolicy som nu ligger ute på remiss består av en del självklarheter och andra delar som vi ställer oss frågande till. Istället för den föregående mandatperiodens fokus på en stad som håller samman, som är demokratiskt, ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar, får vi nu ett dokument där kommunens huvuduppgift tycks vara att agera som ett servicecenter åt företag.

Goda förutsättningar för företagande är förstås en helt okontroversiell fråga, och de förutsättningarna är ofta sådana som hursomhelst ligger nära kommunens kärnuppgifter; att människor ska ha bostad, utbildning, anställningstrygghet, välfärd och omsorg. I en stad med trygga anställningar, god omsorg, satsningar på utbildning och tillgång till bostäder finns det goda förutsättningar att starta och driva företag, samt att hitta arbetskraft med relevant kompetens. Men att lägga fram en policy som föreslår att ”Stadens medarbetare ska verka med ett näringslivsperspektiv oavsett funktion i staden” visar på en oroande okunskap om stadens anställdas villkor och huvuduppgifter.

Det är anmärkningsvärt att föreslagen näringslivspolicy vare sig i syfte, mål, fokusområden eller i föreslagna åtgärder tar upp näringslivets roll i klimatomställningen. Stadens näringslivspolicy behöver ha sin utgångspunkt i att främja ett näringsliv som bidrar till den stora omställningen till en fossilbränslefri och hållbar stad, men detta perspektiv lyser med sin frånvaro. Den föreslagna policyn saknar också en jämställdhetsanalys. Stadens ingång i dessa frågor bör vara att både i samverkan och vid upphandling ställa krav så att näringslivet bidrar till mänskliga rättigheter, jämställdhet, miljö- och klimathänsyn. Ett avsnitt om hur staden kan främja sådana beslut och aktiviteter hos näringslivet bör ingå i policyn. Detta är viktigt eftersom att näringslivet har stora möjligheter att vara en kraft för att förbättra sociala villkor, värna miljön och minska klimatpåverkan.

Vidare menar anser vi att en näringslivspolicy behöver omfatta delar som både förbättrar de seriösa företagens möjligheter, medarbetarnas arbetsvillkor och servicen till medborgarna. Inspirerande exempel kan hämtas från föregående mandatperiod; då

bland annat den utvecklade äldreboendeplaneringen bidrog till att stärka de seriösa aktörernas möjligheter att bidra till utbyggnaden av äldreboenden och högre krav på arbetsvillkoren i den privata hemtjänsten stärkte såväl de seriösa företagens konkurrensmöjligheter som de äldres möjligheter att få hemtjänstinsatser med högre kvalitet och utan utnyttjande av personal.”

Reservation

Ledamöterna Karin Gustafsson, Lotten Hammar, tjänstgörande ersättaren Mohamed Nur Bashir Abdi alla (S) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Socialnämnden beslutar följande.

- 1) delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- 2) Därutöver anförs följande

Stockholm har under lång tid stått stark på en global arena och attraherat etablering av flera multinationella företag samtidigt som inhemska företag har startat och vuxit. I internationella mätningar för innovation hamnar Stockholm ofta i topp. Vi välkomnar därför ambitionen med policyn samt att stadens arbete för näringslivsfrågor uppmärksammas. Tyvärr kan vi konstatera att det föreslagna policyn i stort inte utvecklar stadens näringslivsarbete, utan i flera fall bara formaliserar eller omformulerar redan pågående processer. Som exempel på konkreta åtgärder har stadsdelarna tillsammans med kommunstyrelsen och Stockholm Business Region sedan innan ett uppdrag att samverka med det lokala näringslivet. Den föreslagna näringslivspolicyn konstatera kort att det ska ske en samverkan, något som redan idag ligger inom definierat uppdrag. Uppställning av redan konstaterat arbete återkommer i policyn, såväl gällande stadsutveckling till trygghetsfrågor. Ett dokument för utvecklingen av stadens näringslivsarbete bör gå längre än att i stort bara konstatera nuvarande förhållanden.

Flera uppdrag i policyn saknar även viktiga överväganden och är i behov av förtydliganden. Detta gäller in minst i frågan om kompetensförsörjning. Missmatchningen på arbetsmarknaden hotar på lång sikt Stockholms tillväxt. Bristen på matchning skadar dock inte bara näringslivet direkt, även svårigheten att säkra kompetens för stadens verksamheter är en utmaning som i förlängningen drabbar det privata näringslivet. Staden måste fortsätta arbeta nära gymnasieskolor, vuxenutbildningen och universiteten för att möta utmaningen. Att yrkesutbildningarna ska hörsamma lokalt näringsliv är en god ambition men samverkan för att få en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning för näringslivet måste vara tydligt definierat. Istället för de nedskärningar det blågröna styret

genomfört behöver vuxenutbildningen ges resurser för att öka antal utbildningsplatser och möta efterfrågan.

Policyn diskuterar frågan om arbetsplatser, dess lokalisering och behovet av utveckling. Arbetet för att skapa fler arbetsplatser i ytterstaden måste fortsatt prioriteras. Det är samtidigt viktigt att förstå att bostadsförsörjningen är en minst lika viktig del för ett växande näringsliv. När nu nya prognoser visar ett sjunkande bostadsbyggande och minskat antal markanvisningar och detaljplaner kommer det både hindra möjligheten att rekrytera nationellt och internationellt. Detta riskerar i sin tur att försämra rörligheten på arbetsmarknaden.

Det råder även avsaknaden av konkreta åtgärder för en förstärkt infrastruktur och framkomlighet i staden och regionen drabbar näringslivets möjligheter. Här är policyn förvånande passiv helt utan nya insatser. Som exempel lyser frågan om en tydlig flyginfrastruktur helt med sin frånvaro, såväl i policyn som i den praktiska politiken. Näringslivet kräver stabilitet och tydlighet, inte oklara besked kring basala frågor om långsiktiga infrastruktursatsningar.

Socialdemokraterna ser gärna en fortgående utveckling av stadens näringslivsarbete – vi vänder oss däremot mot att lägga ner resurser på dokument som inte innehåller åtgärder som utvecklar stadens näringslivsarbete – utan bara riskerar att bli hyllvärmare i en kontext där åtgärderna redan är konstaterade och del av ett redan pågående arbete.

Särskilt uttalande

Ledamoten Linnéa Vinge (SD)

”Sverigedemokraterna ser negativt på åtgärder som särbehandlar vissa grupper i samhället. Lika villkor sett till möjligheter till småföretagande ska gälla samtliga medborgare i Stockholm, oavsett var de bor.

Med utgångspunkt i detta anser Sverigedemokraterna att punkten om särskilt främjande av småföretagande i ytterstadsdelarna bör strykas ur policyn.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i förslag till beslut och reservation från (V).